

31. Сучасний стан туристичної діяльності в Україні

Людмила Савицька, Тетяна Нікітіна

Національний університет харчових технологій

Вступ. На сьогодні туризм відіграє все більш важливу роль у світовій економіці, а його темпи розвитку постійно зростають. Актуальність дослідження сучасного стану та впливу туристичної діяльності на економіку України полягає в тому, що країна має великий ресурсний потенціал, який можна використати для подальшого розвитку туристичної сфери, що принесе значні кошти в економіку держави.

Матеріали і методи. Під час дослідження було використано метод аналізу і синтезу статистичний метод.

Результати. Туризм має значний вплив на економіку регіону, країни і світу в цілому. Виходячи з цього, можна виділити такі особливості впливу туристичного бізнесу на економіку країни: швидке та дешеве створення робочих місць; зростання національного доходу, валового внутрішнього продукту (ВВП); розвиток місцевої інфраструктури; створення, формування та реалізація туристичного продукту; організація ринку туристичних послуг різного рівня комплексності; підвищення рівня життя населення; сприяння охороні навколишнього середовища та збереженню історико-культурної спадщини суспільства.

Туристичний потенціал України на сьогодні залишається цілком не розкритим, про що свідчить 1,5 – 2,5 % частка туристичної галузі в структурі ВВП країни у 2012 р. Загальний внесок туристичної сфери до ВВП України станом на 2012 р. становив 92,1 млрд. грн. [4].

Основними недоліками, що перешкоджають розвитку туристичної сфери в Україні є чинники управлінського, економічного, соціального та екологічного характеру. Проте, незважаючи на несприятливі умови, туристична галузь в Україні поступово розвивається.

Проаналізувавши туристичні потоки в Україні, можна виявити динамічний розвиток в'їзного туризму протягом 2001-2011 рр. (середньорічний приріст становив 12,6 % [3]), відносно стабільний розвиток виїзного туризму (середньорічний приріст – 3,8 % [3]), та стабільну динаміку внутрішніх потоків (2,7 %), що може свідчити про підвищення рівня конкурентоспроможності України на міжнародній арені [3].

Протягом 2001 - 2011 рр. обсяги інвестицій в готельну та ресторанну сферу зросли з 469 до 4908 млн. грн. або в 10,5 разів, хоча більшість експертів, вважають що туристична інфраструктура країни розвинута недостатньо і морально застаріла [2, с. 131].

Також варто звернути увагу на те, що внутрішні туристичні потоки на 71,1% забезпечені в'їзними туристами і лише на 28,9% вітчизняними, причому протягом 2000 – 2011 р. частка внутрішніх туристів на ринку мала тенденцію до скорочення, це може свідчити про слабкий розвиток внутрішнього туризму в Україні [3].

Згідно із дослідженнями Всесвітньої ради подорожей та туризму (WTTC), за показниками розвитку туристичної сфери, вітчизняна економіка не відповідає загальносвітовим тенденціям. Наприклад, туристична індустрія України та суміжні з нею галузі економіки у 2008 р. принесли 9,3% або 85,1 млрд. грн. ВВП держави, які дещо знизились у 2009 р. Проте, на відміну від світових тенденцій, це зниження відбувалося з меншою інтенсивністю. Подібна ситуація виникла і у сфері інвестування туристичної сфери. Обсяг інвестицій у туристичній індустрії у 2008 р. склав 50 млрд. грн. – 19,9%, а у 2009 році – 47 млрд. грн., або 17,8%. Що стосується зайнятості, то вітчизняна туристична індустрія забезпечила роботою приблизно кожного 14 працівника. Станом на 2008 рік число зайнятих у туризмі склало 1 571 500 чоловік, або 7% від загальної кількості, проте у 2009 році ці показники суттєво скоротилися. Такі зміни були спричинені двома факторами. По-перше, загальне зниження ВВП в Україні за 2008 – 2009 рр. було одним із найбільших у світі, тому динаміка його зниження втратила дохідів туризму. По-друге, готуючись до проведення чемпіонату Європи з футболу 2012 р., на розвиток туризму і пов'язаних з ним галузей було виділено значні фінансові ресурси безпосередньо з бюджету і внутрішніх інвестицій, що також сприяло втриманню галузі на належному рівні.

Висновок. Отже, сфера туризму не тільки приносить значну частину прибутку в економіку туристично-розвинутих держав, а й є надзвичайно перспективною. Так як Україна має значну кількість природних та культурно-історичних ресурсів, то раціональне їх використання може сприяти розвитку даної галузі і безсумнівно стати одним з головних джерел надходжень до державного бюджету країни.

Література

- Дядечко, Л.П. Економіка туристичного бізнесу: навч. посіб. / Л.П. Дядечко. – К: ЦУЛ, 2007. – 224 с.
- Статистичний щорічник України за 2011 рік / Державна служба статистики України / Київ, ТОВ «Август Трейд», 2012 – 559 с
- Державна служба статистики [Електронний ресурс]. Режим доступу: **www.URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>**
- Travel & Tourism Economic Impact 2012 Ukraine/ World Travel & Tourism Council – London, 2012. – 24 с.